

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 24 yil « 20 » dekabr

№ 867

Toshkent sh.

Мактабгача ва мактаб таълими ходимларининг узлуксиз касбий ривожлантириш тизимини такомиллаштириш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари ходимларини узлуксиз касбий ривожлантириш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2024 йил 21 июнданги ПҚ-231-сон қарори ижросини таъминлаш, шунингдек, педагогларнинг узлуксий касбий ривожланиши учун етарли шароитлар яратиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қиласди:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари ходимларини узлуксиз касбий ривожлантириш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2024 йил 21 июнданги ПҚ-231-сон қарорига мувофиқ;

а) мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари раҳбар, педагог ва мутахассис кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишнинг яхлит тизими жорий қилинганлиги;

б) Мактабгача таълим ташкилотлари директор ва мутахассисларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институти Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги бўйсунувига ўтказилганлиги;

в) 2025 йил 1 январдан бошлаб:

мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари ходимларини узлуксиз касбий ривожлантиришнинг вертикал тизими (вазирлик – малака ошириш муассасаси – таълим ташкилоти) йўлга қўйилиши;

мактабгача ва мактаб таълими ташкилотларининг ходимлари учун беш йилда бир маротаба ишдан ажralган ҳолда ўтказиладиган малака ошириш курслари жорий қилиниши белгиланганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

2. Қуйидагиларни назарда тутувчи **Мактабгача ва мактаб таълими ходимларини узлуксиз касбий ривожлантиришни ташкил этиш тартиби тўғрисидаги низом 1-иловага мувофиқ тасдиқлансан:**

узлуксиз касбий ривожлантириш тизими, унинг мақсади ва асосий вазифалари;

узлуксиз касбий ривожлантиришнинг турлари ва уларни ташкил этиш тартиби;

узлуксиз касбий ривожлантириш сифатини баҳолаш ва назорат қилиш.

3. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг 2-иловага мувофиқ айrim қарорларига ўзгартириш ва қўшимча киритилсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг 3-иловага мувофиқ баъзи қарорлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

5. Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда ўзлари қабул қилган норматив-хуқуқий ҳужжатларни бир ой муддатда ушбу қарорга мувофиқлаштирсин.

6. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси мактабгача ва мактаб таълими вазири X.У. Умарова зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири

А. Арипов

Вазирлар Махкамасининг
2024 йил 20 ” декабр даги 867-сон қарорига
1-илова

**Мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари ходимларини узлуксиз
касбий ривожлантиришни ташкил этиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом мактабгача ва мактаб таълими тизимидағи раҳбар, педагог ва мутахассис ходимларни (кейинги ўринларда – раҳбар, педагог ва мутахассис ходимларни) узлуксиз касбий ривожлантиришни ташкил этиш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

буюртмачи – Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги ва унинг худудий бўлинмалари, тизимида мактабгача, умумий ўрта, мактабдан ташқари таълим муассасалари мавжуд бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа ташкилотлар, шунингдек, нодавлат мактабгача ва умумтаълим ташкилотлари;

касбий ривожлантириш таълим ташкилоти – А. Авлоний номидаги Педагогик маҳорат миллий институти, Мактабгача таълим ташкилотлари директор ва мутахассисларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институти, Педагогик маҳорат марказлари, малака ошириш фаолияти билан шуғулланадиган нодавлат таълим ташкилотлари, педагог кадрлар тайёрланадиган олий таълим муассасалари;

мактабгача ва мактаб таълими ходимларининг малакасини ошириш фаолияти билан шуғулланадиган **касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари реестри** (кейинги ўринларда – Реестр) – мактабгача ва мактаб таълими ходимларининг малакасини ошириш фаолияти билан шуғулланувчи таълим ташкилотлари тўғрисидаги маълумотлар базасини ўз ичига олган электрон ахборот тизими;

малака талаблари – касбий ривожланиш курси битирувчисининг умумий билим ва касбий тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар;

малака ошириш курси – малака оширишнинг тасдиқланган ўқув режаси ва дастурлари асосида ишлаб чиқилган машғулотлар тизими;

мутахассис ходимлар – мактабгача ва мактаб таълими тизими ташкилотларида психолог, методист, кутубхоначи, кадрлар бўйича менежер, лаборант, йўриқчи лавозимларида фаолият кўрсатувчи шахслар;

оралиқ назорат – курс давомида ўқув дастурининг муайян бўлими (модули) тугаллангандан кейин тингловчининг билим ва амалий кўникма даражасини аниқлаш ва баҳолаш усули;

педагог ходимлар – мактабгача, мактаб ва мактабдан ташқари таълим ташкилотларида қонунчилик хужжатларига мувофиқ тузилган меҳнат

шартномаси асосида таълим ва тарбия соҳасида касбий фаолиятни амалга оширувчи ҳамда тегишли маълумотга, касбий тайёргарликка ва маънавий-ахлоқий фазилатларга эга бўлган жисмоний шахслар;

раҳбар ходимлар – мактабгача, мактабдан ташқари ва мактаб таълими ташкилотлари, уларнинг таркибий бўлинмаларида бошқарув функциялари ва вазифаларини бажарувчи шахслар;

табақалашган таълим дастурлари – раҳбар, педагог ва мутахассис ходимларнинг малака тоифаси, касбий маҳорати ва билим кўрсаткичларидан келиб чиқиб, касбий билимлар, кўникмалар ва маҳоратларни мунтазам равища янгила боришига мўлжалланган таълим дастурлари;

tinglovchi – касбий ривожлантириш таълим ташкилотининг қайта тайёрлаш ёки малака ошириш курсига қабул қилинган ходим;

узлуксиз касбий ривожлантириш тизими (кейинги ўринларда – узлуксиз касбий ривожлантириш) – ходимларнинг касбий компетентлигини замонавий талаблар билан уйғунлаштириш, мунтазам равища ривожлантириб бориш имкониятини берувчи тизим;

“Узлуксиз касбий таълим” маҳсус электрон платформаси (кейинги ўринларда – электрон платформа) – ўқув модуллари контентларини яратиш, сақлаш ва таълим олувчиларга тақдим этиш, шунингдек, таълим олувчиларни рўйхатга олиш ва уларга ўқув модулларини онлайн тарзда ўзлаштириш имкониятини берувчи маҳсус электрон дастурий тизим;

қайта тайёрлаш курси – қайта тайёрлашнинг тасдиқланган ўқув режаси ва дастурлари асосида ишлаб чиқилган машғулотлар тизими;

электрон портфолио – раҳбар, педагог ва мутахассис ходимларнинг касбий фаолияти ва мустақил малака ошириш натижаларини баҳолашга қаратилган ўқув-методик, илмий-тадқиқот ва ижодий иш материалларни қамраб олувчи маълумотлар базаси;

яқуний аттестация – малака ошириш ва қайта тайёрлаш курслари охиридаги якуний назорат синови, илфор педагогик услуг ва технологияларни қўллаш бўйича топшириқларни бажаришдан иборат малака иши ёки битирув ишини ҳимоя қилиш шаклида ўтказиладиган баҳолаш жараёнлари;

якуний назорат синови – курс якунида унинг дастурига кирувчи фанлар бўйича назарий билим ва амалий қўникмаларни тингловчилар томонидан ўзлаштириш даражасини баҳолаш усули;

ўқув модули – нисбатан мустақил, мазмунан яхлит ўқув курси ёки таълим технологиясининг минимал ҳажмдаги таркибий бирлиги.

2-боб. Узлуксиз касбий ривожлантиришнинг мақсади ва асосий вазифалари

3. Узлуксиз касбий ривожлантиришнинг мақсади – ходимларнинг эгаллаб турган лавозимлари, мутахассислиги ёки дарс берадиган фанлари бўйича касбий ва педагогик маҳорати доимий равища ўсиб боришини,

уларнинг илгор педагогик ва ахборот технологиялари, шунингдек, ўқитишнинг интерактив усуллари бўйича касбий билимлари, малака ва кўнижмалари мунтазам равища янгилаб борилишини таъминлашдан иборат.

4. Узлуксиз касбий ривожлантиришнинг асосий вазифалари:

раҳбар, педагог ва мутахассис ходимларнинг касбий билимлари, кўнижмалари ва маҳоратларини узлуксиз янгилаб бориш механизмларини жорий этиш, замонавий талабларга мувофиқ таълим сифатини таъминлаш учун зарур даражада касбий тайёргарлигини амалга ошириш;

педагог ходимларни касбий маҳорати ва билим салоҳиятидан келиб чиқиб, касбий эҳтиёжларига мос келадиган табақалашган таълим дастурларини ўзлаштиришга йўналтириш, методик компетентлик даражасини ошириш ва касбий маҳоратини такомиллаштириш, замонавий таълим ва тарбия методикаларини ўзлаштириш;

ходимларнинг таълим сифатини оширишнинг асосий манбаи сифатида педагог ходимларнинг касбий ривожланиши, ташаббускорлиги, ижодкорлиги ва маҳоратини рағбатлантириш;

ходимларнинг тайёргарлик сифатига қўйиладиган малака талабларини такомиллаштириш;

ходимларнинг доимий касбий ривожланиши учун кенг имкониятлар тақдим этадиган таълим муҳитини яратиш.

3-боб. Узлуксиз касбий ривожлантиришнинг вертикал тизими

5. Узлуксиз касбий ривожлантиришнинг вертикал тизимига куйидагилар киради:

Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги (кейинги ўринларда – Вазирлик);

Ихтисослаштирилган таълим муассасалари агентлиги (кейинги ўринларда – Агентлик);

Қорақалпоғистон Республикаси Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар ва вилоятлар мактабгача ва мактаб таълими бошқармалари (кейинги ўринларда – Ҳудудий бошқармалар);

туман (шаҳар) мактабгача ва мактаб таълими бўлимлари;

А.Авлоний номидаги Педагогик маҳорат миллий институти (кейинги ўринларда – Институт);

Мактабгача таълим ташкилотлари директор ва мутахассисларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институти (кейинги ўринларда – Мактабгача таълим институти);

Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар Педагогик маҳорат марказлари (кейинги ўринларда – Ҳудудий марказлар);

педагогика йўналишидаги олий таълим муассасалари;

малака ошириш фаолияти билан шуғулланадиган нодавлат таълим ташкилотлари;

мактабгача таълим ташкилоти, Президент, ижод, ихтисослаштирилган, умумий ўрта таълим ва мактабдан ташқари таълим муассасалари.

6. Вазирлик:

замонавий талабларга мувофик узлуксиз касбий ривожлантириш тизими такомиллаштириб борилишини таъминлайди;

тасарруфидаги касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари фаолиятини мувофиқлаштиради, уларнинг ўкув-методик ва моддий-техник базасини такомиллаштириш чораларини кўради;

узлуксиз касбий ривожлантириш жараёнларини хорижий тажрибалар асосида доимий такомиллаштириб боради;

узлуксиз касбий ривожлантириш курслари ўкув режалари ва дастурларининг белгиланган талабларга мос бўлишини таъминлайди;

ҳар йиллик режа кўрсаткичларини тасдиқлайди ҳамда уларнинг бажарилишини назорат қиласи;

узлуксиз касбий ривожлантириш жараёнларини Давлат бюджетидан молиялаштириш чораларини кўради;

тизимдаги раҳбар, педагог ва мутахассис ходимларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш фаолияти билан шуғулланувчи касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари фаолиятига умумий раҳбарлик қиласи;

қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсларининг давлат таълим талабларини, малака ошириш курсларининг малака талабларини, ўкув режаси ва дастурларини тасдиқлайди.

7. Агентлик:

тасарруфидаги таълим муассасалари ходимларининг узлуксиз касбий ривожлантириш курслари ўкув режалари ва дастурларини шакллантиради ва тасдиқлаш учун Вазирликка тақдим этади;

ходимларни касбий ривожлантириш бўйича умумлаштирилган буюртмаларни Институтга тақдим этади;

тасарруфидаги таълим муассасалари ходимларининг узлуксиз касбий ривожлантириш курсларига ўз вақтида ва тўла жалб қилинишини таъминлайди.

8. Ҳудудий бошқармалар:

ходимларнинг узлуксиз касбий ривожлантириш курсларига ўз вақтида ва тўла жалб қилинишини таъминлайди;

навбатдаги календарь йилда ходимларни касбий ривожлантириш буюртмаларини шакллантиради ҳамда малака ошириш йўналишлари ва ташкилотлари бўйича гурухларга ажратган ҳолда умумлаштиради;

ходимларнинг худуд, туман ва шаҳарлар миқёсидаги, шунингдек, мактаб ва мактабдан ташқари таълим муассасаларидағи касбий ривожланиш кунлари ва касбий ривожланиш соатлари тадбирларини ташкил қиласи;

ходимларни касбий ривожлантириш бўйича умумлаштирилган буюртмаларни Вазирликка тақдим этади, шунингдек, туман (шаҳар) мактабгача ва мактаб таълими бўлимларининг электрон платформа билан ишлаш фаолиятини мувофиқлаштиради;

узлуксиз касбий ривожлантириш курсларининг ўкув режаси, дастури, ўкув-методик ва бошқа хужжатларини тайёрлаш, ўкув курсларининг давомийлиги ҳамда уларни ташкил этиш шакллари бўйича Институтга таклифлар киритади.

9. Туман (шаҳар) мактабгача ва мактаб таълими бўлимлари:

электрон платформага ходимлар тўғрисидаги маълумотлар тўғри киритилишини назорат қиласи;

мактаб, мактабгача таълим ва мактабдан ташқари таълим ташкилотлари томонидан навбатдаги календарь йил учун малака оширишнинг режа кўрсаткичларига таклифларни йигади, умумлаштиради ва Худудий бошқармага тақдим этади;

педагог ходимларнинг тасдиқланган режа кўрсаткичлари бўйича малака ошириш курсларига юборилишини назорат қиласи;

ходимларнинг туман (шаҳар) миқёсидаги, шунингдек, мактаб, мактабгача таълим ва мактабдан ташқари таълим ташкилотларидағи узлуксиз малака ошириш тадбирларини ташкил қиласи;

ходимларнинг ишдан ажралмаган шаклдаги малака ошириш жараёнлари мониторингини юритади.

10. Институт:

Вазирлик тасарруфидаги касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари учун бош таълим муассасаси ҳисобланади ҳамда уларнинг ўкув, методик ва илмий фаолиятига раҳбарлик қиласи;

Президент мактабларида ўкувчиларни ўқитиш, касб-хунарга йўналтириш, уларда танқидий фикрлаш, ахборотни излаш ва таҳлил қилиш кўникмаларини шакллантириш, олинган билимларни амалиётда қўллаш бўйича тўпланган илғор тажрибаларни узлуксиз касбий ривожлантириш тизими орқали умумий ўрта таълим муассасаларига кенг татбиқ этади;

ходимларни узлуксиз касбий ривожлантириш тизими самарадорлигини таъминлайди, уларнинг касбий билим, кўникма ва маҳоратини мунтазам ошириб боради, малака ошириш ва қайта тайёрлашнинг анъанавий, муқобил, дуал ва мустакил шаклларини амалиётга кенг жорий этади;

малака ошириш ва қайта тайёрлаш курсларининг ўкув режалари ва дастурларини ишлаб чиқади ҳамда уларни замон талаблари ва хорижий илғор тажрибалар асосида такомиллаштириш бўйича Вазирликка таклиф киритади;

келажак мактаби, унинг раҳбари ва ўқитувчининг моделини яратиш асосида умумий ўрта таълим муассасалари ходимларининг касбий стандартларини ишлаб чиқади ва доимий равишда ривожлантириб боради, ўкув-методик фаолиятнинг таълим жараёни билан боғлиқлигини мустаҳкамлади;

давлат ва нодавлат таълим ташкилотлари учун узлуксиз касбий ривожлантириш курсларининг намунавий ўкув режалари ва дастурларини ишлаб чиқади, доимий янгилаб боради ва тасдиқлаш учун Вазирликка киритади;

умумий ўрта таълим соҳасидаги илғор хорижий тажрибаларни ўрганади ва мамлакатимизда жорий этиш бўйича тавсиялар ишлаб чиқади, хорижий етакчи таълим ташкилотлари билан халқаро алоқаларни ривожлантиради;

малака ошириш курсларининг таълим мазмунига халқаро баҳолаш дастурлари (PISA, TIMSS, PIRLS) бўйича модулларни киритиб боради;

умумий ўрта таълимнинг долзарб муаммолари юзасидан турли дастур ва лойиҳаларни амалга оширади, илмий-услубий конференция ва семинарлар ташкил қиласди;

докторантурда йўналишлари ва магистратура мутахассисларни бўйича юқори малакали кадрларни тайёрлайди, илмий ходимларнинг касбий билим даражасини доимий ошириб боради;

электрон платформани юритади ва унинг фаолиятини такомиллаштириб боради.

11. Мактабгача таълим институти:

мактабгача таълим ташкилотлари ходимлари учун узлуксиз касбий ривожлантириш курсларини ташкил этади;

мактабгача таълим ташкилотлари ходимларини узлуксиз касбий ривожлантириш бўйича электрон платформага маълумотларни киритишни ташкил қиласди;

ходимларни узлуксиз касбий ривожлантириш бўйича ўкув режалари ва дастурларини ишлаб чиқади;

мактабгача таълим ташкилотлари ходимларини узлуксиз касбий ривожлантириш фаолияти билан шуғулланаётган нодавлат таълим ташкилотлари учун намунавий ўкув режаси, дастур, ўкув-методик ва бошқа хужжатларни ишлаб чиқади, шунингдек, курсларнинг ўкув-услубий таъминотини доимий янгилаб боришга кўмаклашади ва тасдиқлаш учун Вазирликка киритади;

мактабгача таълим ташкилотлари ходимларининг узлуксиз касбий ривожлантириш жараёнларининг якуний аттестацияси топшириқларини ишлаб чиқади;

мактабгача таълим ташкилотлари ходимларининг узлуксиз малакасини ошириш жараёнларини назорат қиласди ва мониторингини юритади;

мактабгача таълим ташкилотлари ходимларининг узлуксиз касбий ривожлантириш тизимини илмий-методик жиҳатдан таъминлайди, фундаментал, амалий ва инновацион тадқиқотлар ўтказади, тадқиқот натижаларини амалиётга кенг жорий этади;

мактабгача таълим ташкилотлари ходимларини узлуксиз касбий ривожлантириш бўйича хорижий тажрибани ва таълим муассасаларининг эътироф этилган ютуқларини таҳлил қиласида ва умумлаштиради;

мактабгача таълимнинг долзарб муаммолари юзасидан тизимли асосда илмий-тадқиқот дастурлари ва лойиҳаларини амалга оширади, илмий, илмий-амалий конференциялар, семинарлар, йигилишлар ташкил қиласида;

мактабгача таълимни ташкил этишининг янги технологиялари, воситалари ва шаклларини ишлаб чиқиш, синовдан ўтказиш ва экспертиза қилишда иштирок этади;

Худудий марказларнинг мактабгача таълим ташкилотлари ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш фаолиятини мувофиқлаштиради.

12. Худудий марказлар:

ходимларни узлуксиз касбий ривожлантиришга ихтисослашган ўкув муассасаси ҳисобланиб, ушбу йўналишдаги ўкув, илмий ҳамда ташкилий-методик ишларни амалга оширади;

тегишли худуддаги ходимлар учун узлуксиз касбий ривожлантириш курсларини ташкил қиласида;

педагогика, психология, ўкув фанлари ва уларни ўқитиши методикасининг мамлакатимиздаги ва жаҳондаги энг янги ютуқлари, шунингдек, замонавий ахборот ва педагогик технологияларнинг тингловчилар томонидан чукур ўзлаштирилишини таъминлайди;

қайта тайёрлаш ва малака оширишнинг илғор шакл ва усулларини жорий қиласида;

ходимларни узлуксиз касбий ривожлантириш бўйича педагогика олий таълим муассасалари, илмий-тадқиқот институтлари ва марказлари билан ҳамкорлик қиласида;

худуддаги эҳтиёждан келиб чиқсан ҳолда, алоҳида курсларни ташкил этиш учун ўкув режалари ва дастурларини ишлаб чиқади ҳамда белгиланган тартибда тасдиқлаш учун Институтга тақдим этади;

tinglovchilarning якуний аттестациясини ўтказадиган комиссия таркибини шакллантиради ва тасдиқлади;

tinglovchilarning якуний аттестациясини ташкил этади ва ўтказади;

tinglovchilarning электрон портфолиога киритилган мустақил малака ошириш натижаларини баҳолайди;

узлуксиз касбий ривожлантириш жараёнларининг таълим дастурларини якунлаган ва якуний аттестациядан муваффақиятли ўтган тингловчиларга сертификатларни расмийлаштиради.

13. Педагогика йўналишидаги олий таълим муассасалари:

тегишли худудлардаги педагог ходимларни узлуксиз касбий ривожлантириш курсларини буюртма асосида ташкил қиласди;

педагогика, психология, ўқув фанлари ва уларни ўқитиш методикасининг мамлакатимиздаги ва жаҳондаги энг янги ютуқлари, шунингдек, замонавий ахборот ва педагогик технологияларнинг педагоглар томонидан чукур ўзлаштирилишини таъминлайди;

tinglovchilarning ўз касбий малакаларини такомиллаштиришга бўлган эҳтиёжларини тўла қондириш мақсадида малака оширишнинг илфор шакл ва усулларини жорий қиласди;

tinglovchilarning малака ошириш курсларида ўқиганлиги ҳақидаги маълумотлар электрон платформага киритилишини таъминлайди;

ташкил қилинган гуруҳлар ҳақида ҳар ойлик ҳисоботларни шакллантиради ва Институтга тақдим қиласди.

14. Малака ошириш фаолияти билан шуғулланадиган нодавлат таълим ташкилотлари:

тегишли худудлардаги педагог ходимларни узлуксиз касбий ривожлантириш курсларини буюртма асосида ташкил қиласди;

педагогика, психология, ўқув фанлари ва уларни ўқитиш методикасининг мамлакатимиздаги ва жаҳондаги энг янги ютуқлари, шунингдек, замонавий ахборот ва педагогик технологияларнинг педагоглар томонидан чукур ўзлаштирилишини таъминлайди;

tinglovchilarning ўз касбий малакаларини такомиллаштиришга бўлган эҳтиёжларини тўла қондириш мақсадида малака оширишнинг илфор шакл ва усулларини жорий этади;

tinglovchilarning малака ошириш курсларида ўқиганлиги ҳақидаги маълумотларни электрон платформага киритилишини таъминлайди;

ташкил қилинган гуруҳлар ҳақида ҳар ойлик ҳисоботларни шакллантиради ва Институтга тақдим қиласди.

15. Мактабгача таълим ташкилоти, Президент, ижод, ихтисослаштирилган, умумий ўрта ва мактабдан ташқари таълим муассасалари:

ходимларни тасдиқланган режа бўйича малака ошириш курсларига юборади;

ходимларнинг малака ошириши ҳақидаги маълумотларни электрон платформага киритади;

таълим муассасасида узлуксиз касбий ривожлантириш бўйича турли тадбирларни амалга оширади;

педагог ходимларнинг узлуксиз касбий ривожланиш натижаларини таҳлил қилади.

4-боб. Узлуксиз касбий ривожлантириш курсларининг тингловчилари

16. Узлуксиз касбий ривожлантириш курсларининг тингловчилари касбий ривожлантириш таълим ташкилотидаги ўқув-лаборатория, ахборот-ресурс марказлари, соғломлаштириш ва майший хизмат кўрсатиш шоҳобчаларидан фойдаланиш ҳукуқига эга.

17. Узлуксиз касбий ривожлантириш курси тингловчиси қуйидаги сабабларга кўра тингловчилар сафидан четлаштирилади:

ўқув интизомини ва касбий ривожлантириш таълим ташкилотининг ички тартиб-қоидаларини бузганлиги учун;

қайта тайёрлаш курсидаги дарс машғулотларини узрли сабабларсиз 36 соат, малака ошириш курсларида – 18 соат дарс қолдиргани учун;

саломатлиги туфайли (тиббий комиссия маълумотномаси асосида);

тингловчига нисбатан суднинг ҳукми асосида;

шартнома асосида ўқитиш учун белгиланган микдордаги тўловни ўз вақтида амалга оширганлиги учун;

вафот этганлиги сабабли.

18. Тингловчини курсдан четлатиш тўғрисида қарор чиқарилган кундан бошлаб уч кун ичида унга четлатиш сабаблари кўрсатилган ҳолда маълумотнома берилади, шунингдек, бу ҳақида уни малака оширишга юборган буюртмачига тегишли касбий ривожлантириш таълим ташкилоти томонидан маълум қилинади.

Малака ошириш курсидан четлатилган тингловчи буюртмачи томонидан унга иш ҳақи сақланмаган ҳолда, таътил берилиши тартибида уч ой ичида қайта малака ошириши шарт.

19. Малака ошириш курсларига қайта юборилган ходим якуний аттестациядан такроран ўтмаган ёки белгиланган муддатда малака ошириш курсларидан ўтмаган тақдирда, у билан тузилган меҳнат шартномаси амал қилиш муддатидан қатъи назар, иш берувчининг ташаббусига кўра бекор қилинади.

Бунда ходимнинг малакаси етарли бўлмаганлиги сабабли эгаллаб турган лавозимига ёки бажараётган ишига мувофиқ эмаслиги меҳнат шартномасини бекор қилишнинг асоси сифатида кўрсатилади.

Ушбу ходим ўз педагогик фаолиятини давлат мактабгача, мактаб ва мактабдан ташқари таълим муассасаларида давом эттириши учун касбий ривожлантириш таълим ташкилоти билан бевосита тузилган шартнома асосида малакасини оширган бўлиши талаб қилинади.

5-боб. Узлуксиз касбий ривожлантириш шакллари

20. Узлуксиз касбий ривожлантиришда таълим олишнинг куйидаги шаклларидан фойдаланилади:

ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда таълим олиш;
ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда таълим олиш;
масофавий таълим;
дуал таълим;
мустақил таълим;
муқобил шаклларда таълим олиш.

21. Узлуксиз касбий ривожлантириш курсларидағи ўкув жараёни касбий ривожлантириш таълим ташкилоти раҳбари томонидан тасдиқланадиган машғулотлар жадвали асосида амалга оширилади. Аудитория машғулотларининг барча турлари учун 80 дақиқа давом этадиган дарс жуфтлиги белгиланади.

22. Узлуксиз касбий ривожлантириш курсларидағи ўкув машғулотлари маъруза, амалий машғулот, лаборатория иши, семинар, тажриба алмашиб дарси, тренинг, интерфаол машғулотлар ва бошқа шаклларда ўтказади.

23. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда таълим олиш – ходимларнинг ўз иш жойларидан тўла ажралган тарзда касбий ривожлантириш таълим ташкилотларида ўқишини назарда тутади.

Таълим олишнинг мазкур шакли кўчма курс тарзида ҳам ташкил этилиши мумкин. Кўчма курс касбий ривожлантириш таълим ташкилоти томонидан тингловчиларнинг яшаш ҳудудида ташкил этиладиган ўкув машғулотлари ҳисобланади.

24. Ходимлар ўз меҳнат фаолиятидан бўш вактида (ўқувчиларнинг таътили, ўқитувчиларнинг касбий ривожланиш кунлари, касбий ривожланиш соатлари ёки бошқа ҳолларда) касбий ривожлантириш таълим ташкилотида, шунингдек, бевосита иш жойида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда таълим олади.

Шунингдек, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда масофавий шаклда ҳам таълим олиши мумкин.

25. Масофавий таълим ўкув режалари ва дастурларига мувофиқ таълим олувчилик томонидан зарур билим, малака ва қўнималарни ахборот-коммуникация технологиялари ҳамда Интернет жаҳон ахборот тармоғидан фойдаланган ҳолда масофадан туриб олишни назарда тутади.

Масофадан ўқитиши шакли бўйича малака оширишда ўкув машғулотлари профессор-ўқитувчининг тингловчилар билан Интернет жаҳон ахборот тармоғи орқали интерактив дастурий тизимлардан фойдаланган ҳолда (реал вақт режимида) жонли мулоқот тарзида амалга оширилади.

Машғулотларнинг бир қисми тингловчилар билан контакт-сессиялар (аудиториядаги юзма-юз мулоқот) тарзида амалга оширилиши мумкин.

Масофадан ўқитиш шакли бўйича ўқитиш жараёнида тингловчилар фаолиятини назорат қилиш, таълим жараёнини мувофиқлаштириш ва бошқариш касбий ривожлантириш таълим ташкилоти томонидан амалга оширилади.

26. Дуал таълим ўкув курсининг назарий қисми тингловчи томонидан касбий ривожлантириш таълим ташкилотида, амалий қисми эса таълим олувчининг иш жойида амалга оширилади.

Касбий ривожлантириш таълим ташкилоти малака ошириш курсини дуал таълим шаклида Вазирлик билан келишган ҳолда ташкил этади. Бунда дуал таълим шаклидаги малака ошириш курсининг ўкув режаси ва дастури Вазирлик томонидан белгиланган тартибда тасдиқланади.

27. Мустақил таълим орқали касбий маҳоратни ошириш – педагог ва мутахассис ходимлар томонидан ўз лавозими ва мутахассислиги бўйича мустақил равишда янги билимларни ўзлаштириш, малака, кўникма ва компетенцияларни шакллантиришни назарда тутади.

Уч ёшга тўлмаган ёш боласи бўлган аёллар, пенсия ёшидагилар ҳамда ногиронлиги бўлган педагог ва мутахассис ходимлар мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари педагогик кенгашларининг қарори ҳамда ўз аризасига мувофиқ электрон платформа орқали мустақил малака ошириши мумкин. Бунда:

касбий ривожлантириш таълим ташкилоти мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари педагогик кенгашларининг қарори ҳамда педагог ва мутахассис ходимларнинг аризаси асосида тингловчининг мустақил малака ошириши бўйича тегишли буйруқни расмийлаштиради;

мустақил малака ошириши белгиланган тингловчиларнинг якуний аттестацияси Касбий ривожлантириш таълим ташкилотида тузилган комиссия томонидан бевосита ташкил этилади. Уларнинг оралиқ назоратлари электрон платформа орқали ташкил этилади;

мустақил таълим шаклидаги малака ошириш курси дастурини тўлиқ ўзлаштирган ва якуний аттестацияда ижобий баҳоланган тингловчиларга белгиланган тартибда сертификат берилади.

28. Малака оширишнинг муқобил (таълим дастурларисиз малака орттириш) шакллари қуидагилардан иборат:

дарсликка муаллифлик қилиш;

докторлик илмий даражасини олиш учун диссертацияни ҳимоя қилиш;

халқаро ва республика миқёсидаги илмий анжуманларда (семинар, конференция, симпозиум ва бошқаларда) маъруза билан иштирок этиш;

илмий-тадқиқот натижалари асосида халқаро индексацияланган базаларда (Scopus, Web of Science) эътироф этилган журналларда мақола нашр этиш;

рўйхати Вазирлик томонидан тасдиқланадиган бошқа фаолиятлар.

Вазирлик томонидан ҳар йили келгуси календарь йил учун муқобил малака ошириш сифатида тан олинадиган фаолият турлари ва уларнинг амал қилиш муддатлари рўйхати тасдиқланади.

6-боб. Узлуксиз касбий ривожлантириш турлари

29. Узлуксиз касбий ривожлантириш жараёнлари қўйидагилар орқали амалга оширилади:

менежерлик ўкув курслари;

малака ошириш курслари;

малака ошириш курслари оралиғида ташкил қилинадиган узлуксиз касбий ривожлантириш тадбирлари;

қайта тайёрлаш курслари.

Менежерлик ўкув курсларининг мақсади – мактабгача ёки умумий ўрта таълим мактаби директори лавозимига номзодларни таълим бошқаруви соҳасидаги билим ва кўникмаларини замонавий менежмент талабларига мос равишда такомиллаштиришдан иборат.

Малака ошириш курсларининг мақсади – ходимларнинг малака даражасига ортиб бораётган талаблар ва касбий фаолиятни амалга оширишнинг замонавий усулларини ўзлаштириш зарурати билан боғлик ҳолда назарий ва амалий билимларини янгилашдан иборат.

Педагог ходимлар учун ҳар йили ташкил қилинадиган узлуксиз касбий ривожлантириш тадбирлари – педагог ходимларнинг малака ошириш курслари оралиғидаги касбий ривожланиш жараёнлари узлуксизлигини таъминлаш, улардаги касб маҳорати ва малака савиясининг доимий ўсиши учун зарур шарт-шароитлар яратиш асосида мактабгача ва умумий ўрта таълим муассасаларида таълим сифатини оширишга йўналтирилади.

Ходимларни қайта тайёрлашнинг мақсади – меҳнат бозори, шахс, давлат ва жамиятнинг ўзгарувчан эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда, мактабгача ва мактаб таълими тизимида фаолият юритаётган олий маълумотли, лекин тегишли педагогик ёки касбий маълумотга эга бўлмаган ходимларнинг қўшимча ихтисослик бўйича касбий билим ва кўникмаларини мавжуд давлат таълим стандартлари ёки давлат таълим талаблари асосида шакллантиришдан иборат.

1-§. Менежерлик ўкув курслари

30. Мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари директорлари беш йилда бир маротаба ишдан ажralган ҳолда, Мактабгача таълим институти ва Институт томонидан ташкил қилинган менежерлик ўкув курсларида ўқитилади.

31. Менежерлик ўкув курслари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартиб асосида ташкил этилади.

2-§. Малака ошириш курслари

32. Малака ошириш курслари мазкур Низомга 1-иловадаги схемага мувофиқ ташкил қилинади.

Малака ошириш мактабгача ва мактаб таълими ҳудудий бошқарув органлари ёки бевосита Вазирликнинг буюртмалариiga биноан касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари томонидан амалга оширилади.

Малака ошириш Институт ва Мактабгача таълим институти томонидан ишлаб чиқилган ва белгиланган тартибда Вазирлик томонидан тасдиқланган ўкув дастурлари бўйича амалга оширилади.

33. Президент, ижод ва ихтисослаштирилган мактаблар (кейинги ўринларда – Ихтисослаштирилган мактаблар) раҳбар ва педагог ходимларининг малакасини ошириш Агентлик томонидан мувофиқлаштирилади.

34. Ихтисослаштирилган мактабларнинг ходимлари учун малака ошириш курслари Агентлик томонидан малакали олимлар ҳамда педагог ходимларни, шу жумладан, хорижий мутахассисларни жалб қилган ҳолда ишлаб чиқилган ва белгиланган тартибда тасдиқланган ўкув дастурлари бўйича ўtkaziladi.

35. Ўкув дастурининг мазмунидан келиб чиқиб, Ихтисослаштирилган мактаблар ходимларининг малакасини ошириш касбий ривожлантириш таълим ташкилотларида, Агентлик тизимидағи таянч ихтисослаштирилган мактабларида, етакчи олий таълим муассасаларида, шу жумладан, хорижий илғор таълим ташкилотларида ташкил этилиши мумкин.

36. Ихтисослаштирилган мактаблар ходимлари учун ташкил этилган малака ошириш курсларидаги дарс машғулотларини амалга оширишга хорижий мамлакатларда фаолият юритаётган мутахассислар ҳам белгиланган тартибда жалб қилиниши мумкин.

37. Малака ошириш курсларидаги ўкув жараёни гурухларнинг тўлдирилишига боғлиқ ҳолда, тингловчилар сони 25 нафардан кам бўлмаган ва 30 нафардан кўп бўлмаган академик гурухларда ташкил этилади.

Тингловчилар контингентини бир гурух меъёрида шакллантириб бўлмайдиган алоҳида йўналишлар бўйича ўкув жараёнини ташкил этишда, истисно тариқасида, Вазирликнинг рухсати билан бир гурухдаги тингловчилар сони камида 15 нафар этиб белгиланиши мумкин.

38. Ходим унинг меҳнат таътили ёки вактинча меҳнатга қобилиятсизлиги даврида малака оширишга жалб қилинмайди.

39. Ходимларнинг ҳар 5 йилда белгиланган давомийликдаги малака ошириш дастурларини ўзлаштириши мажбурий ҳисобланади.

40. Педагог ва мутахассис ходимлар учун малака ошириш курсининг давомийлиги камида 100 соат, раҳбар ходимлар учун камида 144 соат этиб белгиланади.

41. Ҳар йили 15 октябргача мактабгача, умумий ўрта таълим, Ихтисослаштирилган мактаб ва мактабдан ташқари таълим ташкилотларининг раҳбари томонидан навбатдаги календарь йилда малака оширадиган педагог ва мутахассис ходимлар ҳақидағи маълумотларни электрон платформага киритиш орқали малака оширишга буюртма шакллантирилади. Бунда педагог ёки мутахассис ходимнинг аввалги малака оширган муддати, шунингдек, ташкилот ходимларининг ҳар йили ўртacha 20 фойзи малака ошириши лозимлиги назарда тутилади.

42. Электрон платформада шаклланган буюртмада ходимнинг фамилияси, исми ва отасининг исми, диплом бўйича мутахассислиги, иш жойи, лавозими, дарс берадиган фани, ўқийдиган малака ошириш курси ва касбий ривожлантириш таълим ташкилоти кўрсатилади.

Бунда касбий ривожлантириш таълим ташкилоти педагог ёки мутахассис ходим томонидан танланади.

43. Ҳар йили 30 октябргача туман (шаҳар) мактабгача ва мактаб таълими бўлими томонидан тизимдаги барча таълим муассасалари ходимларининг навбатдаги календарь йил учун малака оширишга бўлган буюртмалари касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари кесимида умумлаштирилади ва рақамли режа шаклида тегишли Ҳудудий бошқармага тақдим этилади.

Бунда туман (шаҳар) мактабгача ва мактаб таълими бўлими раҳбарияти тизимдаги барча мактабгача, мактаб ва мактабдан ташқари таълим муассасалари ҳамда туман (шаҳар) мактабгача ва мактаб таълими бўлимида асосий штатда фаолият кўрсатаётган ҳар бир ходимнинг малака ошириш бўйича тегишли буюртмага киритилишини таъминлайди ва назорат қиласи.

44. Ҳудудий бошқармалар томонидан туман (шаҳар) мактабгача ва мактаб таълими бўлимларининг навбатдаги календарь йил учун малака оширишга бўлган эҳтиёжлари буюртма кўринишида касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари бўйича умумлаштирилади ва рақамли режа шаклида жорий йилнинг 5 ноябрига қадар Институтга тақдим этилади.

Ҳудудий бошқармалар раҳбарияти ўз ҳудудларидаги барча мактабгача ва мактаб таълими муассасалари, туман (шаҳар) мактабгача ва мактаб таълими бўлимлари ҳамда ҳудудий мактабгача ва мактаб таълими бошқарув органида фаолият кўрсатаётган ҳар бир ходимнинг мазкур буюртмага киритилишини таъминлайди ҳамда назорат қиласи.

45. Ҳар йили 30 октябргача Агентлик томонидан тасарруфдаги Ихтисослаштирилган мактабларнинг навбатдаги календарь йил учун малака оширишга бўлган эҳтиёжлари буюртма кўринишида касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари бўйича умумлаштирилади ва рақамли режа шаклида жорий йилнинг 5 ноябрига қадар Институтга тақдим этилади.

46. Институт томонидан мазкур буюртмалар асосида мактабгача ва мактаб таълими ходимларининг Агентлик, ҳудудлар ва касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари бўйича тақсимоти шакллантирилади ҳамда 15 ноябрга қадар Вазирликка тасдиқлаш учун тақдим этилади.

Мазкур тақсимот Вазирлик томонидан 5 декабрга қадар тасдиқланади ва Институт томонидан электрон платформага жойлаштирилади.

47. Касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари тақсимот асосида малака ошириш курсларини ташкил этиш бўйича ўзларининг режаларини ишлаб чиқади ва буюртмачиларга етказилишини таъминлайди.

48. Буюртмачилар (Агентлик, ҳудудий бошқармалар, туман (шаҳар) мактабгача ва мактаб таълими бўлимлари ва таълим муассасалари) Реестрдаги тақсимот ва касбий ривожлантириш таълим ташкилотларининг малака ошириш курсларини ташкил этиш бўйича режаларига биноан тизимларидағи таълим муассасалари раҳбар, педагог ва мутахассис ходимларининг тегишлилиги бўйича касбий ривожлантириш таълим ташкилотларига ўқишига белгиланган муддатда етиб боришларини таъминлайди.

49. Малака ошириш курси тингловчиси курснинг ўқув режасида назарда тутилган барча оралиқ назоратлар ва якуний аттестацияда ижобий натижа кўрсатса, курснинг ўқув дастури тўлиқ ўзлаштирилган ҳисобланади.

Оралиқ назоратларда етарли балл тўплай олмаган тингловчига касбий ривожлантириш таълим ташкилоти раҳбари рухсати билан (бир кундан сўнг) қайта топширишга имконият берилади. Оралиқ назорат топшириқларини бажармаган тингловчилар якуний аттестацияга қўйилмайди.

Малака ошириш курсининг якуний аттестациясини ўтказиш учун касбий ривожлантириш таълим ташкилоти раҳбари тегишли буйруқ билан якуний аттестация комиссиясини ташкил этади.

Малака ошириш курсининг якуний аттестацияси якуний назорат синови ва илфор педагогик услуг ва технологияларни қўллаш бўйича топшириқларни бажаришдан иборат малака ишини баҳолаш шаклида ўтказилади.

Малака ошириш курсининг якуний аттестациясида тингловчи ижобий натижага эришмаганда икки ой ичида бир марта касбий ривожлантириш таълим ташкилотида тузилган якуний аттестацияни ўтказадиган комиссияга қайта топширишга имкон берилади.

Амалий фанлар (музиқа маданияти, тасвирий санъат ва чизмачилик, технология фанлари) ўқитувчиларининг якуний аттестацияси якуний назорат синови ва тегишли фан бўйича амалий топшириқлар шаклида ўтказилиши мумкин.

50. Малака ошириш курсларини ташкил қилиш, талаб даражасида ўтказиш, таълим самарадорлигини таъминлаш ҳамда тингловчиларнинг яшаши учун шарт-шароитлар яратиш (касбий ривожлантириш таълим ташкилотида тингловчилар турар жойи мавжуд бўлса) масъулияти тегишли касбий ривожлантириш таълим ташкилоти раҳбари зиммасига юкланди.

51. Малака ошириш курси тингловчиси курснинг ўқув режасида назарда тутилган барча назорат (оралиқ, якуний) турларида ижобий натижа кўрсатса, курснинг ўқув дастури тўлиқ ўзлаштирилган ҳисобланади.

Оралиқ назоратларда етарли балл түплай олмаган тингловчига касбий ривожлантириш таълим ташкилоти раҳбари рухсати билан (бир кундан сўнг) қайта топширишга имконият берилади. Оралиқ назорат топшириқларини бажармаган тингловчилар якуний назоратга қўйилмайди.

Малака ошириш курсининг якуний назоратида тингловчи ижобий натижага эришмагандан, икки ой ичида бир марта касбий ривожлантириш таълим ташкилотида тузилган якуний назоратни ўтказадиган комиссияга қайта топшириш имконияти берилади.

52. Малака ошириш курси дастурини тўлиқ ўзлаштирган тингловчиларга курсни ташкил қилган таълим муассасаси томонидан давлат намунасидаги электрон генерация қилинган ва электрон рақамли имзо (QR-код) билан тасдиқланган ҳужжат (сертификат) берилади.

53. Ҳар бир ходим ҳақидаги малака ошириш курси бошланган ва тугалланган вақт ҳамда курсни тамомлаганлик ҳақидаги ҳужжат (сертификат) бўйича маълумотлар касбий ривожлантириш таълим ташкилоти томонидан электрон платформага киритилади.

Мазкур маълумотлар ўз вақтида, аниқ ва тўлиқ киритилиши учун касбий ривожлантириш таълим ташкилоти раҳбари шахсан масъул ҳисобланади.

54. Бошқа вазирликлар ва идоралар тасарруфидаги таълим муассасалари педагог ходимларининг Вазирлик тасарруфидаги касбий ривожлантириш таълим ташкилотларида малака ошириши Вазирлик билан келишилган ҳолда амалга оширилади.

Бунда тизимида мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари бўлган вазирликлар ва идоралар ҳар йили 15 ноябргача таълим ташкилотларида фаолият юритаётган педагог ходимларнинг эгаллаб турган лавозимига қараб курслардан ўтиши бўйича белгиланган даврийликни инобатга олган ҳолда, кейинги календарь йилда Вазирлик тизимидағи касбий ривожлантириш курсларида ўқишига юбориладиган тингловчилар контингентини шакллантиради ва Вазирликка тақдим этади.

3-§. Малака ошириш курслари оралиғида ташкил қилинадиган узлуксиз касбий ривожлантириш тадбирлари

55. Ҳар йили ташкил қилинадиган узлуксиз касбий ривожлантириш тадбирлари – педагог ходимларнинг малака ошириш курслари оралиғидаги касбий ривожланиш жараёнлари узлуксизлигини таъминлаш, улардаги касб маҳорати ва малака даражасининг доимий ўсиши учун зарур шарт-шароитлар яратиш асосида мактабгача ва умумий ўрта таълим муассасаларида таълим сифатини оширишга йўналтирилган.

Малака ошириш курслари оралиғида ташкил қилинадиган узлуксиз касбий ривожлантириш тадбирлари мазкур Низомга 2-иловадаги схемага мувофиқ ташкил қилинади.

56. Мактабгача таълим ташкилотлари педагог ходимларининг узлуксиз касбий ривожлантириш тадбирлари ҳар йили малака ошириш курслари оралиғида ташкил қилинадиган “Методик маҳорат соати”, “Методик маҳорат куни” “Виртуал касбий ривожлантириш” электрон дастури орқали касбий ривожлантириш курсларидан иборат.

“Методик маҳорат куни” доирасида таянч мактабгача таълим ташкилотлари тренерлари томонидан бошқа мактабгача таълим ташкилотлари директор ўринбосарлари учун ўқув машғулотлари ва семинарлар ўтказилади.

“Методик маҳорат соати” доирасида директор ўринбосарлари томонидан мактабгача таълим ташкилотлари педагоглари фаолияти таҳлил қилинади, уларга методик ёрдам кўрсатилади ва касбий ривожланиши бўйича тавсиялар берилади.

Мактабгача таълим ташкилотлари педагог ходимларининг касбий ривожлантириш курсларида иштирок этиши ва ўқувлар дастурини ўзлаштиришлари мажбурий ҳисобланади.

57. Умумий ўрта таълим муассасалари ўқитувчиларининг узлуксиз касбий ривожлантириш тадбирлари малака ошириш курслари оралиғида ҳар йили ташкил қилинадиган “Касбий ривожланиш куни” ва “Касбий ривожланиш соати” тадбирларидан иборат.

Касбий ривожланиш куни тадбирларининг мақсади – ҳафтанинг белгиланган муайян кунида ўқув-семинар, тренинг, маҳорат дарслари ва мустақил таълим тадбирлари ўтказиш орқали ўқитувчиларнинг касбий маҳоратини ошириш, ижодий ишлаш ва ўз билимини мунтазам бойитиб бориш, замонавий ўқитиш методикаси ва ахборот-коммуникация технологияларидан унумли фойдаланиш кўникмаларини ривожлантиришдан иборат.

Касбий ривожланиш соати тадбирларининг мақсади – дарсни кузатиш, рефлексив амалиёт ҳамда мактаб негизида малака ошириш тадбирлари ўтказиш орқали касбий ривожланиш кунларида ташкил этилган ўқувларда ўқитувчилар томонидан ўзлаштирилган янги билим ва кўникмаларни ўзлари фаолият кўрсатаётган умумтаълим мактабларида қўллашларини таҳлил қилиш, уларга зарур методик ёрдам кўрсатиш, касбий ривожланиш учун тавсиялар беришдан иборат.

58. “Касбий ривожланиш куни” ва “Касбий ривожланиш соати” тадбирлари ўқув йили давомида ҳафтанинг белгиланган кунларида, шунингдек, ўқувчиларнинг таътил кунларида ўтказилади.

Ўқитувчининг ҳар йили белгиланган давомийликдаги “Касбий ривожланиш куни” ва “Касбий ривожланиш соати” тадбирларида иштирок этиши ва тегишли ўқув дастурларини ўзлаштириши мажбурий ҳисобланади.

59. “Касбий ривожланиш куни” ва “Касбий ривожланиш соати” тадбирларини ташкил этиш тартиби Вазирлик томонидан белгиланади.

4-§. Қайта тайёрлаш курслари

60. Ходимларни қайта тайёрлаш янги лавозимга тайинлаш ёки мутахассисликнинг малака таснифига мувофиқ кейинчалик профессионал фаолиятнинг янги турини бажариш мақсадида янги касбий билим, кўникма ва малакаларни ўзлаштиришга йўналтирилади.

Қайта тайёрлаш курслари мазкур Низомга З-иловадаги схемага мувофиқ ташкил қилинади.

61. Қайта тайёрлашнинг асосий турлари:

педагогик қайта тайёрлаш;

касбий қайта тайёрлаш (ихтисослашув).

62. Педагогик қайта тайёрлаш – олий таълим муассасаларининг нопедагогик йўналишларини битирган мутахассисларнинг базавий касбий маълумотини таълимнинг тегишли тури Давлат таълим стандарти (Давлат таълим талаблари) билан белгиланадиган ўкув-тарбия жараёнининг талаб этиладиган сифатини таъминлайдиган даражада педагогик фаолиятни юритиш учун зарур ва етарли бўлган педагогик тайёргарлик талабларига мувофиқлаштириш мақсадида мутахассисларни ўқитиш ҳисобланади.

63. Касбий қайта тайёрлаш (ихтисослашув) – олий педагогик маълумотли мутахассислар томонидан таълимнинг тегишли тури Давлат таълим стандарти (Давлат таълим талаблари) билан белгиланадиган ўқитишнинг талаб этиладиган сифатини таъминлайдиган даражада ўкув фани ёки курс бўйича педагогик фаолиятни юритиш учун зарур ва етарли ҳамда янги касбий билимлар, малака ва кўникмаларни ўзлаштириш ҳисобланади.

64. Педагогик маълумотга эга бўлмаган бошқа соҳа мутахассисларига педагогик фаолият юритиши учун соҳасига мос фандан касбий ҳамда педагогик қайта тайёрлашдан ўтиши талаб қилинади.

65. Педагог ҳамда мутахассис ходимларни қайта тайёрлаш, ўкув режаларига янги ўкув фанлари ёки курслар жорий этилиши, буюртмачилар ёки меҳнат бозорининг талаблари билан белгиланадиган айрим педагог ҳамда мутахассисларнинг қайта ихтисослашуви ёки янги мутахассисликка эга бўлиши муносабати билан юзага келган эҳтиёжларга кўра ташкил этилади.

Вақтинча ишламайдиган педагоглар ҳам ўз хоҳишига кўра қайта тайёрлаш курсларида ўқиши мумкин.

66. Педагог ва мутахассис ходимларни қайта тайёрлаш уларнинг эҳтиёжлари ва мурожаатларига биноан тўлов шартномалари асосида ташкил этилади. Тўловлар қайта тайёрлаш курси тингловчиси ёки ҳомийлар (юридик ёки жисмоний шахслар) томонидан шартномада кўзда тутилган муддатлар ва миқдорларда амалга оширилади.

Қайта тайёрлаш курслари Вазирлик тизимидағи касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари томонидан ўтказилади.

67. Қайта тайёрлаш курслари давлат таълим талаблари, шунингдек таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органи талабларига мувофиқ ишлаб чиқилган дастурлар асосида ўтказилади.

Қайта тайёрлаш натижасида бериладиган ҳужжат (диплом) фақат муайян лавозимда фаолият кўрсатиш ёки муайян фанлар бўйича ўкув машғулотларини ўтказиш хуқукини беради.

68. Педагог ва мутахассис ходимлар белгиланган тартибда Вазирлик томонидан тасдиқланадиган ўкув режалари ва дастурлари бўйича қайта тайёрланади. Ўкув юкламасини режалаштиришда тингловчиларнинг мустақил ишлашига алоҳида эътибор қаратилади.

69. Қайта тайёрлаш дастурларини ўзлаштириш муддати ўкув режасига киритилган фанлар сони ҳамда уларнинг юкламалари ҳажмидан келиб чиқиб белгиланади ва камида 576 соатни ташкил қиласди. Аудитория машғулотлари ҳафталик юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 36 соат этиб белгиланади.

70. Қайта тайёрлаш курслари ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда таълим олиш, масофавий таълим ёки дуал таълим шакллари орқали ўтказилиши мумкин.

Бунда ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда таълим олиш, масофавий таълим ёки дуал таълим шаклларида ташкил этилган курсларнинг камида бир ойи ёки камида 144 соати бевосита касбий ривожлантириш таълим ташкилотида ўтказилиши шарт.

71. Қайта тайёрлаш курслари ўтказиладиган касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари қайта тайёрлаш курсларини ташкил этишда қуидагиларни амалга оширади:

қайта тайёрлаш курслари учун таянч ўкув режаси ва дастурлари асосида ўкув-методик материалларни (ишли ўкув режаси, ишли дастурлар, ўкув-методик мажмуаларни) тайёрлайди;

қайта тайёрлаш курслари тўғрисидаги маълумотларни махсус электрон тизимга (кейинги ўринларда – Портал) жойлаштиради.

72. Педагогларни қайта тайёрлашни ташкил этиш жараёнлари (талабгорларни рўйхатга олиш, ҳужжатларни қабул қилиш, курсга қабул қилиш, ўкув жараёнлари, билимлар назорати) Портал орқали амалга оширилади. Бунда:

талабгорлар портал орқали электрон шаклда рўйхатдан ўтади ҳамда ўкув курсида ўқиш учун ариза топширади;

касбий ривожлантириш ташкилоти томонидан қайта тайёрлаш курсларида ўқиш истагини билдирган талабгорларга доир ҳужжатлар (ариза, қачон ва қайси олий таълим муассасасини битирганлиги, диплом бўйича мутахассислиги, қайта тайёрлаш йўналишига мослиги) тўлиқ ўрганиб чиқилади;

ўрганиш натижалари асосида қайта тайёрлаш курсларига қабул қилинган талабгорларнинг аризаси Портал орқали тасдиқланади.

73. Қайта тайёрлаш курслари етарли илмий-педагогик ва моддий-техник базага эга касбий ривожлантириш таълим ташкилоти томонидан ташкил этилади.

Касбий ривожлантириш таълим ташкилоти раҳбари қайта тайёрлаш курслари белгиланган талаблар ва тартибга қатъий риоя қилган ҳолда ташкил этилиши юзасидан шахсан жавобгар ҳисобланади.

74. Қайта тайёрлаш жараёнида гурухдаги курс тингловчиларининг сони 25 нафардан 30 нафаргача бўлиши лозим. Эҳтиёж юқори бўлган мутахассисликларга, истисно тариқасида, вазирлик билан келишган ҳолда тингловчилар сони 15 нафардан кам бўлмаганда ташкил этилиши мумкин.

75. Қайта тайёрлаш курсларидағи ўқув жараёни таянч ўқув режаларига мос равишда тузилган ва ҳар бири бир неча ўқув фани модулларини ўз таркибиға олган блоклардан иборат ишчи ўқув режалари асосида ташкил этилади.

76. Қайта тайёрлаш курсларидан ўтувчи ходимлар касбий ривожлантириш таълим ташкилоти раҳбарининг буйруги билан тингловчилар сафига қабул қилинади.

77. Қайта тайёрлаш курси тингловчиси курснинг ўқув режасида кўзда тутилган барча оралиқ назоратлар ва якуний аттестацияда ижобий натижа кўрсатса, курснинг ўқув дастури тўлиқ ўзлаштирилган ҳисобланади.

Қайта тайёрлаш курсининг оралиқ назорат топшириқларини муваффакиятли бажарган тингловчи якуний аттестацияга қўйилади.

Қайта тайёрлаш курсларининг назорат турларида баҳолаш мезонлари Вазирлик томонидан тасдиқланади.

78. Қайта тайёрлаш курсининг оралиқ назоратларда етарли балл тўплай олмаган тингловчига 1 ой муддат давомида қайта топширишга имконият берилади.

Белгиланган муддатларда оралиқ назоратни қайта топшира олмаган тингловчи тингловчилар сафидан чиқарилади.

79. Қайта тайёрлаш курсининг якуний аттестациясини ўтказиш учун касбий ривожлантириш таълим ташкилоти раҳбари тегишли буйруқ билан якуний аттестация комиссиясини ташкил этади.

Қайта тайёрлаш курсининг якуний аттестацияси якуний назорат синовлари ва битирув ишини ҳимоя қилиш орқали ўтказилади.

80. Қайта тайёрлаш курсининг якуний назорат синовлари Вазирлик томонидан белгиланган ташкилот томонидан ўтказилади. Бунда мазкур ташкилотга касбий ривожлантириш таълим ташкилоти томонидан якуний синовларда иштирок этган ҳар бир номзод учун базавий ҳисоблаш миқдорининг бир баравари миқдорида маблағлар ўтказилади.

Қайта тайёрлаш курсининг якуний назорат синовларидан муваффакиятли ўтган тингловчиларга битирув ишини ҳимоя қилишга рухсат берилади.

81. Бити्रув иши ҳимояси курсни ташкил қилган касбий ривожлантириш таълим ташкилоти томонидан ўтказилади.

82. Якуний аттестациядан муваффақиятли ўтган тингловчиларга давлат намунасидаги хужжат (диплом) берилади.

83. Якуний аттестация синовларида етарли балл тўплай олмаган ёки узрли сабабларга кўра (мехнатга лаёқатсизлик, ҳомиладорлик, туғиш ҳамда болани парвариш қилиш таътили, хизмат сафарида бўлиш ва бошқалар) қатнаша олмаган тингловчиларга бир йил давомида қайта топшириш имконияти берилади. Бунда якуний аттестация синовларида етарли балл тўплай олмаган тингловчиларнинг такорий аттестацияси тўлов-шартнома асосида ўтказилади.

84. Якуний аттестация синовларини қайта топшириш натижалари салбий бўлган тақдирда, тингловчига курсни тугатганлик тўғрисида маълумотнома берилади ва бир йил давомида тўлов-шартнома асосида қайта топширишга рухсат берилади.

7-боб. Узлуксиз касбий ривожлантириш курсларини тамомлаганлик тўғрисида давлат намунасидаги хужжатлар

85. Узлуксиз касбий ривожлантириш бўйича таълим дастурлари талабларини муваффақиятли бажарган тингловчиларга тегишли равища давлат намунасидаги қўйидаги хужжатлар:

малака ошириш тўғрисидаги сертификат – камидা 100 соат ҳажмдаги таълим дастурларидан ўтган педагог ва мутахассис ходимлар ҳамда камидা 144 соат ҳажмда таълим дастурларидан мувафақиятли ўтган раҳбар ходимлар учун;

менежерлик сертификати – мактабгача ва мактаб таълими ташкилотларининг камидা 144 соат ҳажмдаги менежерлик ўқув курслари таълим дастурларини мувафақиятли ўзлаштирган директорлар учун;

қайта тайёрлаш тўғрисидаги диплом – педагог ва мутахассис ходимлар учун камидা 16 хафта (576 соат) ҳажмида таълим дастурларидан мувафақиятли ўтгандан сўнг якуний аттестация натижасига кўра берилади.

Малака ошириш курслари оралиғида ташкил қилинадиган узлуксиз касбий ривожлантириш тадбирларида тўлиқ иштирок этган ва тегишли топшириқларни бажарган педагог ва мутахассис ходимларга электрон платформада электрон генерация қилинган ва электрон рақамли имзо (QR-kod) билан тасдиқланган сертификат берилади.

86. Малака ошириш курси дастурини ўзлаштирганлик тўғрисидаги сертификатларнинг реестри электрон платформада ва қайта тайёрлаш курси дастурини ўзлаштирганлик тўғрисидаги дипломларнинг реестри Портал орқали юритилади.

87. Диплом ва сертификатларни расмийлаштириш тартиби Вазирлик томонидан тасдиқланади.

8-боб. Узлуксиз касбий ривожлантириш жараёнларида электрон платформадан фойдаланиш

88. Узлуксиз касбий ривожлантиришни таъминлаш учун электрон платформадан фойдаланилиши мумкин.

89. Электрон платформа барча мактабгача ва мактаб таълими ходимларини узлуксиз касбий ривожлантиришга доир маълумотлар ўзида жамлаб борилишини таъминлайди.

Электрон платформада мактабгача ва мактаб таълими ходимларининг электрон портфолиоси шакллантирилади.

90. Таълимнинг долзарб масалаларига оид қўшимча (қисқа муддатли) малака ошириш курслари электрон платформа орқали ташкил этилиши мумкин.

91. Узлуксиз касбий ривожлантириш курслари ўкув режаси ва дастурлари таркибига кирувчи ҳар бир ўкув модулларини муваффақиятли ўзлаштирган ва назорат топшириқларини бажарган ходимга курсни муваффақиятли тугатганлиги ҳақида давлат намунасидаги электрон генерация қилинган ва электрон рақамли имзо (QR-код) билан тасдиқланган ҳужжат (сертификат) шакллантирилади.

92. Ҳар бир ўкув модули ёки курсни муваффақиятли ўзлаштирганлик ҳақидаги маълумотлар ходимларнинг электрон портфолиосида акс эттирилади.

9-боб. Узлуксиз касбий ривожлантириш сифатини баҳолаш ва назорат қилиш

93. Ходимларнинг узлуксиз касбий ривожланиши сифати улар тайёргарлигининг зарур ва етарли даражаси, улардаги билим ва амалий маҳоратнинг мазкур ходимларга кўйиладиган малака талабларига мувофиқлиги билан белгиланади.

94. Мактабгача ва мактаб таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш сифатини назорат қилиш қўйидагиларни ўз ичига олади:

Вазирлик томонидан тасдиқланган низом асосида қайта тайёрлаш ва малака ошириш таълим муассасаси томонидан амалга ошириладиган ички назорат (кириш тести орқали дастлабки назорат, ўқитилаётган фан модуллари бўйича оралиқ назорат ва якуний аттестация);

Вазирлик томонидан аттестация ва тезкор диагностика шаклида амалга ошириладиган ташқи назорат.

95. Касбий ривожлантириш таълим ташкилотларининг малака ошириш курсларини ташкил этиш бўйича фаолияти Вазирлик томонидан назорат қилинади.

96. Таълим сифатини назорат қилишда тегишли касбий ривожлантириш таълим ташкилотларида мактабгача ва мактаб таълими ходимларини касбий ривожлантириш сифатини назорат қилиш ҳамда мунтазам равишда малака

ошириш дастурлари асосида таълим беришнинг самарадорлиги баҳоланади ва дастурларни такомиллаштириш бўйича чоралар кўрилади.

97. Реестрга киритилган касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари томонидан ўтказилган малака ошириш курсларининг самарадорлигини аниқлаш мақсадида тингловчиларнинг якуний синовларини ўтказиш ва баҳолаш Вазирлик томонидан ташкил этилиши мумкин.

Вазирлик мазкур синовларни ўтказиш бўйича касбий ривожлантириш таълим ташкилотини белгилаши мумкин.

Бунда:

якуний назорат натижасида малака ошириш курс тингловчиларининг камидаги 70 фоизи ижобий баҳоланган тақдирда, курсдаги таълим сифати ижобий деб топилади. Якуний назорат натижасида максимал баллнинг камидаги 56 фоизини тўплаган тингловчи ижобий баҳоланган деб ҳисобланади;

якуний назорат натижасида малака ошириш курс тингловчиларининг 31 фоиз ва ундан кўп ижобий баҳоланмаган тақдирда, малака ошириш курси сифатсиз ташкил этилган ҳисобланади.

Малака ошириш курси сифатсиз ташкил этилган деб топилган касбий ривожлантириш таълим ташкилоти Реестрдан чиқарилади.

10-боб. Мактабгача ва мактаб таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишга қўйиладиган талаблар

98. Мактабгача ва мактаб таълими ходимларини қайта тайёрлаш (малака ошириш) курси битирувчисининг умумий билим ва касбий тайёргарлиги даражасига қўйиладиган малака талаблари тегишли йўналишлар бўйича курсларнинг ўқув режалари ва дастурларини шакллантириш, шунингдек, ўқув жараёнини ва таълим сифатини назорат қилиш тартибини ва бошқа хужжатларни ишлаб чиқиши учун асос ҳисобланади.

99. Мактабгача ва мактаб таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш таълим мининг ўқув режаси ва дастурлари Президент мактаби ўқитувчилари, етакчи олимлар, мутахассислар, профессор-ўқитувчилар ҳамда методистлардан шакллантирилган гурухлар томонидан тингловчиларнинг эҳтиёжларини ўрганиш (педагогик диагностика) натижалари асосида тузилади ва таълим жараёнини методик таъминлашнинг ажralmas қисми ҳисобланади.

Педагог ва мутахассис ходимлар малакасини ошириш таълим мининг ўқув режаси ва дастурлари замонавий компетенцияларни шакллантиришга йўналтирилган тарзда ишлаб чиқилади ҳамда вариатив (ихтиёрий танлов) ва инвариант (мажбурий) модуллардан иборат бўлади.

100. Қуйидагилар қайта тайёрлаш ва малака ошириш бўйича таълим дастурлари мазмунига қўйиладиган базавий талаблар ҳисобланади:

касблар ва лавозимларга бўлган касбий малака талабларига мувофиқлик;

таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишларини билишга, таълим турлари ва босқичлари бўйича давлат таълим талабларининг (давлат таълим стандартининг) узвийлиги ва узлуксизлигини таъминлашга, тингловчиларнинг касбий билимларини янгилаш ва чуқурлаштиришга, янги, қўшимча касбий малака ва кўникмаларни ҳосил қилишга, таълим-тарбиянинг самарали усуллари ҳамда технологияларини эгаллаш ва такомиллаштиришга қаратилганлик;

замонавий ахборот технологияларидан фойдалана олишни назарда тутиш;

давлат таълим талаблари ҳажм ва мазмунининг қайта тайёрлаш ҳамда малака ошириш муддатларига мувофиқлик.

11-боб. Реестрни юритиш тартиби

101. Педагог кадрлар тайёрланадиган олий таълим ташкилотлари ва нодавлат таълим ташкилотларининг мактабгача ва мактаб таълими ходимлари малакасини ошириш билан боғлиқ харажатларини Давлат бюджети ҳисобидан қоплаб бериш учун Вазирлик томонидан Реестр шакллантирилади ва у бир йил муддатга амал қиласди.

102. Реестр Вазирлик томонидан тасдиқланади ва ҳар йили янгиланиб борилади.

103. Қуйидагилар тўғрисидаги маълумотлар Реестрга тўғридан-тўғри киритилади:

Институт;

Мактабгача таълим институти;

Худудий марказлар;

Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлигининг расмий мурожаати асосида педагог кадрлар тайёрланадиган олий таълим ташкилотлари.

104. Нодавлат таълим ташкилоти мактабгача ва мактаб таълими ходимлари малакасини оширганлиги учун Давлат бюджетидан маблағлар олиш учун Реестрда белгиланган шаклдаги сўровнома тўлдиради.

Сўровномада нодавлат таълим ташкилоти номи, ташкилий-хуқуқий шакли, жойлашган жойи (почта манзили), таълим фаолиятини амалга ошириш жой(лар)ининг манзили, банк муассасасининг номи ва банқдаги ҳисобвараги, Реестрга киритилаётган малака ошириш курслари йўналишлари, сўровномани тўлдирган ва уни имзолаган шахсларнинг фамилияси, исми ва отасининг исми ҳамда лавозими кўрсатилади.

Сўровномани Вазирликка юборишдан олдин нодавлат таълим ташкилоти мактабгача ва мактаб таълими ходимларининг малакасини ошириш курсларини ташкил этиш талаблари ва шартларига риоя қилишга розилиги, томонларнинг хуқуқ ва мажбуриятлари, жавобгарлиги ва бошқа

ҳолатларни назарда тутувчи оммавий оферта билан танишиб, уни тасдиқлади.

105. Оммавий офертани тасдиқлаш Вазирлик ва нодавлат таълим ташкилоти ўртасида шартнома тузилишига тенглаштирилади ҳамда талаблар ва шартларга тўлиқ амал қилишга розилигини билдиради.

106. Сўровномага қуйидаги хужжатлар электрон тарзда илова қилинади:
малака ошириш курси ўқув режаси ва дастурларининг электрон нусхалари;

ёнгин ва санитария-эпидемиология назорати органлари томонидан мавжуд бинолар ва хоналарнинг ёнгин хавфсизлиги талабларига ва санитария нормалари, қоидалари ва гигиена нормативларига мувофиқлиги тўғрисидаги хulosалар.

107. Қуйидаги ҳолатларда касбий ривожлантириш таълим ташкилотининг Реестрга киритиш бўйича мурожаатига рад жавоби берилиши мумкин:

ёнгин хавфсизлиги талабларига ва санитария нормалари, қоидалари ва гигиена нормативларига мувофиқлиги тўғрисидаги хulosалар салбий бўлганда;

сўровномага нодавлат ташкилот тўғрисидаги маълумотлар тўлиқ киритилмаганда ёки сохта маълумотлар тақдим этилганда.

108. Вазирлик Реестрга киритиш ёки Реестрга киритишни рад этиш бўйича қарорни нодавлат таълим ташкилотига Реестр орқали етказади.

12-боб. Узлуксиз касбий ривожлантиришни молиялаштириш

109. Узлуксиз касбий ривожлантириш тизимида Институт, Мактабгача таълим институти, Худудий марказлар, педагог кадрлар тайёрланадиган олий таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотлари томонидан мактабгача ва мактаб таълими ходимларининг малакасини ошириш билан боғлиқ харажатлар Ўзбекистон Республикаси республика бюджетидан биринчи даражали бюджет маблағларини тақсимловчи сифатида Вазирликка ажратилган маблағлар ҳисобидан молиялаштирилади.

110. Давлат бюджети маблағларидан самарали фойдаланиш мақсадида Вазирлик томонидан Реестр юритилади.

111. Педагог кадрлар тайёрланадиган олий таълим муассасалари ҳамда Реестрга киритилган касбий ривожлантириш таълим ташкилотларининг мактабгача ва мактаб таълими ходимлари малакасини ошириш билан боғлиқ харажатлар ҳар бирида 25 нафар тингловчи бўлган гуруҳда малака ошириш курсининг якуни бўйича гуруҳдаги тингловчилар курсни муваффақиятли тутатиб, тегишли сертификатга эга бўлган ҳар бир тингловчи учун қоплаб берилади.

Бунда педагог кадрлар тайёрлайдиган олий таълим муассасалари ҳамда Реестрга киритилган нодавлат таълим ташкилотлари билан Вазирлик ўртасида тўғридан-тўғри тузиладиган шартномалар асосида тўловлар амалга оширилади.

112. Институт ҳар йили 15 ноябрга қадар келгуси йилда худудий малака ошириш марказлари, педагог кадрлар тайёрлайдиган олий таълим муассасалари ҳамда Реестрга киритилган нодавлат таълим ташкилотларида малака оширадиган мактабгача ва мактаб таълими ходимларининг худудлар бўйича тақсимотини тасдиқлаш учун Вазирликка тақдим этади ва тасдиқланган тақсимот асосида келгуси йил учун педагог кадрлар тайёрлайдиган олий таълим муассасалари ҳамда Реестрга киритилган нодавлат таълим ташкилотларида малака оширадиган тингловчилар учун тегишли маблағлар режалаштирилади.

113. Педагог кадрлар тайёрланадиган олий таълим муассасалари ҳамда Реестрга киритилган нодавлат таълим ташкилотларида малака оширадиган тингловчилар учун маблағлар алоҳида ғазна ҳисобварафида юритилади.

114. Бир нафар тингловчи учун тўланадиган маблағ миқдори Ўзбекистон Республикаси Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги ҳамда Иқтисодиёт ва молия вазирлиги томонидан кейинги молия йили бошланишидан олдин ходимларининг малака ошириши учун сарфланган ўртacha харажатдан келиб чиқиб белгиланади.

115. Молия йили давомида қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ иш ҳақи миқдорлари ва шартлари ўзгарган ҳолларда, бир нафар тингловчи учун сарфланадиган харажатлар миқдори Ўзбекистон Республикаси Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги ҳамда Иқтисодиёт ва молия вазирлиги томонидан қайта кўриб чиқилиши мумкин.

116. Институт педагог кадрлар тайёрланадиган олий таълим муассасалари ҳамда Реестрга киритилган нодавлат таълим ташкилотларида ҳақиқатда малака оширган ва белгиланган тартибда сертификатга эга бўлган тингловчилар тўғрисидаги маълумотларни тақдим этган ҳолда, кейинги ойнинг 3-санасига қадар тегишли маблағ тўланиши юзасидан Вазирликка мурожаат қиласи.

117. Мурожаатга қуйидагилар илова қилинади:

мактабгача ва мактаб таълими ходимларининг малакасини ошириш курсларини ташкил этган педагог кадрлар тайёрланадиган олий таълим муассасалари ҳамда Реестрга киритилган нодавлат таълим ташкилотларининг номи, жойлашган жойи (почта манзили) ва ташкилий-хуқуқий шаклини тасдиқловчи гувоҳнома, банк реквизитлари;

ҳақиқатда малака оширган ва сертификатга эга бўлган тингловчиларнинг тасдиқланган рўйхати;

педагог кадрлар тайёрланадиган олий таълим муассасалари ҳамда Реестрга киритилган нодавлат таълим ташкилотлари бўйича уларга тўланиши лозим бўлган тегишли ҳисоб-китоблар билан биргаликда маблағларга буюртма.

118. Маблағ ажратиш учун тақдим этилган маълумотларнинг ҳаққонийлиги ва тўғрилигига тегишли касбий ривожлантириш ташкилоти ва Институт жавобгар ҳисобланади.

119. Тақдим этилган маълумотлар ва хужжатларнинг сохталиги аниқланганда, педагог кадрлар тайёрлайдиган олий таълим муассасалари ҳамда Реестрга киритилган нодавлат таълим ташкилотларининг мактабгача ва мактаб таълими ходимлари малакасини ошириш бўйича хуқуқи бекор қилинади ҳамда ортиқча олинган маблағлар қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда Давлат бюджетига қайтарилади.

120. Педагог кадрлар тайёрланадиган олий таълим муассасалари ҳамда Реестрга киритилган нодавлат таълим ташкилотларида ҳақиқатда малака оширган тингловчилар сони ҳар ой якуни бўйича уларда малака ошириши режалаштирилган тингловчилар сонидан кам бўлган ҳолларда, ушбу тингловчилар учун режалаштирилган маблағлар Вазирлик томонидан Институт ва худудий марказларга йўналтирилади.

121. Институтда, Мактабгача таълим институти ҳамда Худудий марказларда бир нафар профессор-ўқитувчи ҳисобига тўғри келадиган тингловчилар нисбатининг чекланган нормативи 1:12 нисбатда белгиланади.

Бунда келгуси молия йили учун профессор-ўқитувчилар сони (штат бирлиги) куйидагича аниқланади:

$$\text{ПЎс} = \text{Тс} : 12 : 10 : (144 : \text{МОс})$$

ПЎс – Институтда ҳамда худудий марказларда тингловчилар учун ажратиладиган профессор-ўқитувчилар сони (штат бирлиги);

Тс – бир йилда малака оширадиган тингловчилар сони;

12 – бир нафар профессор-ўқитувчи ҳисобига тўғри келадиган тингловчиларнинг чекланган сони;

10 – молия йилидаги малака ошириладиган ойлар сони;

144 – бир нафар тингловчи учун бир йилда малака оширишнинг максимал соати;

МОс – бир нафар тингловчи учун бир йилда малака оширишга ажратилган соат.

Профессор-ўқитувчилар сони (штат бирлиги) тингловчиларнинг малака ошириши учун белгиланган соатига кўра алоҳида ҳисобланади.

122. Институт, Мактабгача таълим институти ҳамда Худудий марказларнинг бюджет маблағлари ҳисобидан сақлаш билан боғлик харажатлар Вазирликка республика бюджетидан ажратилган маблағлар доирасида молиялаштирилади.

123. Касбий ривожлантириш таълим ташкилотларига ишдан ажралган ҳолда малака оширишга юборилган тингловчиларнинг ўқиши ҳамда мустақил малака ошириши белгиланган тингловчиларнинг якуний аттестацияси ўтказиладиган даврда уларнинг асосий иш жойи бўйича лавозими ва ўртасида тақсимланади.

Ишдан ажралган ҳолда малака ошириш учун бошқа худудлардан юборилган тингловчиларга қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ўқишига бориш ва ундан қайтиш бўйича бир марталик йўл ҳақи харажатлари уларни юборган ташкилот ҳисобидан қопланади.

Малака ошириш курсидан четлатилган тингловчи қайта малака оширишга юборилганда, унга сафар харажатлари тўланмайди.

13-боб. Яқунловчи қоидалар

124. Ушбу Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

Мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари ходимларини узлуксиз касбий ривожлантиришни ташкил этиш тартиби түғрисидаги низомга
1-илова

Малака ошириш курсларини ташкил этиш СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Муддатлар
1-босқич	Мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари	<ol style="list-style-type: none">Навбатдаги календарь йили учун таълим ташкилоти буюртмасини шакллантиради.Буюртмани туман (шахар) мактабгача ва мактаб таълими бўлимига тақдим этади.	Ҳар йили 15 октябргача
2-босқич	Туман (шахар) мактабгача ва мактаб таълими бўлими	<ol style="list-style-type: none">Буюртмаларни мактабгача ва мактаб таълими таълим ташкилотлари кесимида умумлаштиради.Буюртмани тегишли Ҳудудий бошқармага тақдим этади.	Ҳар йили 30 октябргача
3-босқич	Ҳудудий бошқармалар	<ol style="list-style-type: none">Буюртмани туман (шахар)лар кесимида умумлаштиради.Буюртмани режа шаклида Институтга тақдим этади.	Ҳар йили 5 ноябргача
4-босқич	А.Авлоний номидаги Педагогик маҳорат миллий институти	<ol style="list-style-type: none">Мактабгача ва мактаб таълими ходимларининг ҳудудлар ва касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари бўйича режа кўрсаткичлари тақсимотини шакллантиради.Режа кўрсаткичларини Вазирликка тасдиқлаш учун тақдим этади.	Ҳар йили 15 ноябргача
5-босқич	Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги	Ҳудудлар ва касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари бўйича режа кўрсаткичлари тақсимотини тасдиқлайди.	Ҳар йили 5 декабргача
6-босқич	А.Авлоний номидаги Педагогик маҳорат миллий институти	Ҳудудлар ва касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари бўйича режа кўрсаткичлари тақсимотини электрон платформага жойлаштиради.	Ҳар йили 5 декабргача

7-босқич	Худудий бошқармалар, туман (шаҳар) мактабгача ва мактаб таълими бўлимлари, мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари	Электрон платформадаги режа кўрсаткичлари тақсимотини мувофиқ раҳбар, педагог ва мутахассис ходимларнинг ўқишига белгиланган муддатда етиб боришлиарини таъминлайди.	Йил давомида
8-босқич	Касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари	<ol style="list-style-type: none">1. Малака ошириш курсларини ва улардаги ўкув машғулотларини ташкил қиласди.2. Курс якуни бўйича якуний аттестацияни ўтказади.3. Якуний аттестация натижаларига кўра давлат намунасидаги ҳужжат (сертификат)ни беради.4. Малака оширишдан ўтган ҳар бир ходим ҳақидаги маълумотларни электрон платформага киритади.	Йил давомида

Мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари ходимларини узлуксиз касбий ривожлантириши ташкил этиш тартиби тұғрисидаги низомга 2-илова

Малака ошириш курслари орасидаги узлуксиз касбий ривожлантириш тадбирларини ташкил этиш СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Муддатлар
1-босқич	Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги	<p>1. Мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари педагог кадрларини узлуксиз касбий ривожлантириш тадбирларини режалаشتыради.</p> <p>2. Үқув режа ва дастурларни тасдиқлайды.</p>	Хар йили август ойида
2-босқич	Мактабгача таълим ташкилотлари директор ва мутахассисларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институти	<p>1. Контент материалларини тайёрлайды ва “Виртуал касбий ривожлантириш” электрон дастурига киритади.</p> <p>2. Мактабгача таълим ташкилотларининг педагог кадрлари ҳақидаги маълумотларни “Виртуал касбий ривожлантириш” электрон дастурига киритилишини таъминлайды.</p>	Хар йили август ойида
3-босқич	A. Авлоний номидаги Педагогик маҳорат миллий институти	<p>1. “Касбий ривожланиш куни” ва “Касбий ривожланиш соати” тадбирларининг контент материалларини тайёрлайды.</p> <p>2. Үқитувчилар ҳақидаги маълумотларни “Узлуксиз касбий таълим” электрон платформасига киритилишини таъминлайды.</p>	Хар йили август ойида
	Мактабгача таълим ташкилотлари директор ва мутахассисларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институти	<p>1. Мактабгача таълим ташкилотлари педагог кадрларини “Виртуал касбий ривожлантириш” электрон дастуридан фойдаланиб мустақил таълим олишларини ташкил қиласы да мувофиқлаштыради.</p>	Үқув йили давомида
	A. Авлоний номидаги Педагогик маҳорат миллий институти	<p>1. “Касбий ривожланиш куни” ва “Касбий ривожланиш” соатлари тадбирларининг үқув жараёнларини ташкил қиласы да мувофиқлаштыради.</p>	Үқув йили давомида

Худудий бошқармалар ва туман(шаҳар) мактабгача ва мактаб таълими бўлимлари, мактабгача ва мактаб таълими ташкilotлари	<ol style="list-style-type: none">1. Мактабгача таълим ташкilotлари педагоглари ва мактаб ўқитувчиларининг узлуксиз касбий ривожлантириш тадбирларини ташкил этиш учун зарур шароитларни яратади.2. Мактабгача таълим ташкilotлари педагоглари ва мактаб ўқитувчиларининг узлуксиз касбий ривожлантириш тадбирларидағи иштирокини таъминлайди.	Ўкув йили давомида
---	---	-----------------------

Мактабгача ва мактаб таълими ташкилотлари ходимларини узлуксиз касбий ривожлантиришни ташкил этиш тартиби тўғрисидаги низомга 3-илова

Қайта тайёрлаш курсларини ташкил этиш СХЕМАСИ

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Муддатлар
1-bosqich	Касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари	1. Қайта тайёрлаш курслари тўғрисидаги маълумотларни маҳсус порталга жойлаштиради.	Доимий
2-bosqich	Талабгорлар	1. Маҳсус портал орқали электрон шаклда рўйхатдан ўтади хамда ўқув курсида ўқиш учун ариза топширади.	Доимий
3-bosqich	Касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари	1. Талабгорларга доир хужжатларни тўлиқ ўрганиб чиқади. 2. Қайта тайёрлаш курсларига қабул килинган талабгорларнинг аризаси электрон тизим орқали тасдиқланади. 3. Талабгорлар ташкилот раҳбарининг буйруғи билан тингловчилар сафига қабул қилинади.	Доимий
4-bosqich	Касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари	1. Қайта тайёрлаш курсларидаги ўқув жараёнини ташкил қиласди. 2. Қайта тайёрлаш курсининг ўқув режасида кўзда тутилган барча оралиқ назоратларни ташкил қиласди ва ўтказади.	Курснинг ўқув режасига мувофиқ
5-bosqich	Вазирлик томонидан белгиланган ташкилот	1. Қайта тайёрлаш курсининг якуний назорат синовларини ўтказади.	Қайта тайёрлаш курси якунида
	Касбий ривожлантириш таълим ташкилотлари	2. Қайта тайёрлаш курси тингловчиларининг битирув иши ҳимоясини ўтказади. 3. Тингловчиларга давлат намунасидаги хужжат (диплом) беради.	

Вазирлар Маҳкамасининг
2024 йил “20” декабрдаги 867-сон қарорига
2-илова

Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айrim қарорлариға киритилаётган ўзгартириш ва қўшимча

1. Вазирлар Маҳкамасининг “Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида” 2006 йил 16 февралдаги 25-сон қарорининг 2-банди қўйидаги тахрирда баён этилсин:

“2. Ўзбекистон Республикаси Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги ҳар йили қайта тайёрлаш ва малака ошириш таълим муассасалари ўқув-методик жараёни сифати ва улар педагоглари касб малакаси даражасининг мазкур қарор билан тасдиқланган Давлат талабларига мувофиқлигининг тезкор диагностикасини амалга оширсинглар”.

2. Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 30 сентябрдаги 823-сон қарори билан тасдиқланган Умумий ўрта таълим муассасаларининг ўрнак қўрсатган ходимларини рағбатлантиришнинг директор жамғармасини ташкил этиш ва унинг маблағларидан фойдаланиш тартиби тўғрисидаги низом қўйидаги тахрирдаги 26¹-банд билан тўлдирилсин:

“26¹. Касбий ривожланиш соати” ва “Касбий ривожланиш куни” тадбирларида ментор-ўқитувчи сифатида фаолият юритаётган фан ўқитувчиларига асосий иш жойи бўлган умумий ўрта таълим муассасаси директор жамғармаси ҳисобидан ушбу Низомнинг 20-бандига асосан олиши мумкин бўлган устамага қўшимча равишда лавозим маошининг 20 фоизи миқдорида ҳар ойлик устама ҳақ белгиланади.

Бунда ментор-ўқитувчилар рўйхати туман (шаҳар) мактабгача ва мактаб таълими бўлими мудирининг буйруғи билан ҳар ўкув йили бошида тасдиқланади”.

Вазирлар Маҳкамасининг
2024 йил 20 ” декабр даги 867-сон қарорига
3-илова

**Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг ўз кучини йўқотган деб
ҳисобланалётган айrim қарорлари
РЎЙХАТИ**

1. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги тўғрисидаги низомни ҳамда Мактабгача таълим ташкилотлари директор ва мутахассисларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш институти уставини тасдиқлаш ҳақида” 2017 йил 21 ноябрдаги 929-сон қарори.

2. Вазирлар Маҳкамасининг “Педагог ходимларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 28 декабрдаги 1026-сон қарори.

3. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айrim қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Мамлакатни ижтимоий-иктисодий ривожлантиришнинг стратегик вазифалари амалга оширилиши самарадорлиги учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг масъулиятини оширишга доир биринчи навбатдаги чора-тадбирлар тўғрисида” 2019 йил 28 январдаги ПФ-5644-сон, “Ўзбекистон Республикаси Президентининг айrim ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек, баъзиларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида” 2019 йил 1 февралдаги ПФ-5650-сон фармонлари ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати ишини ташкил этишнинг сифат жиҳатидан янги тизимини жорий этиш тўғрисида” 2019 йил 28 январдаги ПҚ-4136-сон қарори)” 2019 йил 13 майдаги 397-сон қарорига илованинг 71-банди.

4. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айrim қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Халқ таълимими бошқариш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2018 йил 5 сентябрдаги ПФ-5538-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Халқ таълими тизимига бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида” 2018 йил 5 сентябрдаги ПҚ-3931-сон ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Президент мактабларини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида” 2019 йил 20 февралдаги ПҚ-4199-сон қарори)” 2019 йил 30 сентябрдаги 822-сон қарорига илованинг 23-банди.

5. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида (Ўзбекистон Республикасининг “Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тўғрисида” 2019 йил 10 декабрдаги ЎРҚ-591-сон Қонуни)” 2020 йил 16 апрелдаги 234-сон қарорига илованинг 9-банди.

6. Вазирлар Маҳкамасининг “Юридик кадрларни халқаро стандартлар бўйича тайёрлаш тизимини янада такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2021 йил 6 апрелдаги 189-сон қарорига 2-илованинг 7-банди.

7. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар ва қўшимча киритиш тўғрисида (Ўзбекистон Республикасининг “Мактабгача таълим ва тарбия тўғрисида” 2019 йил 16 декабрдаги ЎРҚ-595-сон Қонуни)” 2021 йил 20 майдаги 320-сон қарорига 1-илованинг 8 ва 10-бандлари.

8. Вазирлар Маҳкамасининг “Умумий ўрта ва ўрта маҳсус таълим муассасалари рейтингини аниқлаш чора-тадбирлари тўғрисида” 2021 йил 3 июнданги 345-сон қарорига 3-илованинг 27-банди.

9. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ижро этувчи тузилмаси такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар ва қўшимча киритиш, шунингдек, баъзиларини ўз қучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида” 2021 йил 16 августдаги 524-сон қарорига 1-илованинг 11-банди.

10. Вазирлар Маҳкамасининг “Халқ таълими ходимларини узлуксиз касбий ривожлантириш тизимини ташкил этиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида” 2022 йил 17 январдаги 25-сон қарори.

11. Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида (Ўзбекистон Республикасининг “Норматив-хуқуқий ҳужжатлар тўғрисида” 2021 йил 20 апрелдаги ЎРҚ-682-сон Қонуни)” 2022 йил 4 апрелдаги 153-сон қарорига илованинг 470-банди.

12. Вазирлар Маҳкамасининг “Халқ таълими вазири жамғармаси фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида” 2022 йил 2 августдаги 425-сон қарорига 2-илованинг 16-банди.

